

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂREA nr. 739

din 03 iunie 2019

Prin Raportul nr. 2319/IJ/1098/DIJ/2018, Inspecția Judiciară a înaintat Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul privind rezultatul activității de monitorizare a dosarelor de mare corupție, existente pe rolul curților de apel și instanțelor arondate, precum și al Înaltei Curți de Casație și Justiție în anul 2018.

Analizând Raportul nr. 2319/IJ/1098/DIJ/2018 al Inspecției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Secția pentru judecători reține următoarele:

În cadrul activității Direcției de inspecție judiciară pentru judecători, unul dintre domeniile specifice de activitate cu privire la care se exercită controlul în anul 2018 este reprezentat de continuarea monitorizării dosarelor de mare corupție aflate pe rolul instanțelor judecătorești.

Activitatea de monitorizare a dosarelor de mare corupție reprezintă o activitate cu caracter permanent a Inspecției Judiciare, care se desfășoară începând cu anul 2012.

La nivelul anului 2018, prin Ordinul Inspectorului-sef al Inspecției Judiciare nr. 40/26.03.2018 (completat prin Ordinul nr. 79/16.07.2018) s-a stabilit ca activitatea de monitorizare să vizeze Înalta Curte de Casație și Justiție, toate curțile de apel și instanțele arondate și să fie efectuată în baza relațiilor comunicate de conducerile judiciare ale curților de apel și Înaltei Curți de Casație și Justiție, la datele de 10 iulie 2018 și 10 ianuarie 2019.

Strategia Direcției de inspecție judiciară pentru judecatori privind activitatea de monitorizare a dosarelor de mare corupție a avut în vedere efectuarea unei analize la nivelul tuturor instanțelor naționale și identificarea oricărei disfuncționalități în gestionarea acestor dosare, cu impact asupra soluționării cu celeritate a cauzelor, în scopul obținerii unei imagini de ansamblu asupra cauzelor de mare corupție aflate în curs de judecată și de a contribui la identificarea și propunerea unor măsuri conform competențelor legale.

Tot în cadrul Strategiei de monitorizare s-a solicitat instanțelor judecătorești să comunice Inspecției Judiciare bunele practici identificate, măsurile manageriale luate sau orice alte activități dispuse de conducerile instanțelor (judecătoria, tribunale, curți de apel, instanța supremă) în cursul anului 2018, în cadrul domeniului vizat de verificare.

Activitatea de monitorizare a vizat situația dosarelor de mare corupție încadrându-se în această categorie cauzele care întrunesc alternativ una din următoarele condiții: fie criteriul vizând calitatea inculpaților - persoane ce ocupă funcții de demnitate publică, cum ar fi parlamentari, miniștri, secretari de stat, conducători ai autorităților administrative centrale, prefecți, consilieri județeni etc., fie criteriul pecuniar - valoarea prejudiciului să fie mai mare de 50.000 lei) aflate pe rolul curților de apel și al instanțelor din raza teritorială a acestora, precum și al Înaltei Curți de Casație și Justiție, la data de 31 decembrie 2018.

Modalitatea de efectuare a activității de monitorizare a cauzelor de mare corupție, la nivelul Direcției de inspecție judiciară pentru judecatori a fost aceeași ca și în anii anteriori, respectiv repartizarea inspectorilor judiciari pe curți de apel, realizarea activității de monitorizare la nivelul fiecărei curți de apel și, distinct, pe Înalta Curte de Casație și Justiție, apoi centralizarea datelor la nivel național.

Având în vedere importanța soluționării cu celeritate a dosarelor de mare corupție aflate pe rolul instanțelor judecătorești, începând cu anul 2017, la nivelul Direcției de inspecție judiciară pentru judecatori s-a apreciat ca fiind oportună comunicarea de către instanțele judecătorești a măsurilor luate pentru soluționarea dosarelor din această categorie, precum și identificarea bunelor practici în vederea comunicării și implementării acestora și de către celelalte instanțe din sistemul judiciar.

Măsurile și bunele practici comunicate de către conducerile curților de apel și de Înalta Curte de Casație și Justiție au fost identificate de inspectorii judiciari ca fiind:

1. monitorizarea (lunară/trimestrială/semestrială) a dosarelor de mare corupție și verificarea modului de echilibrare a încărcăturii și complexității pe completele de judecată cărora li s-au repartizat cauze de mare corupție;
2. stabilirea termenelor de judecată pe ședințe separate, inclusiv pe perioada vacanței judecătorești;
3. întocmirea planurilor cu evidența cercetării judecătorești, a fișelor de ședință și a situațiilor privind intervenirea prescripției răspunderii;
4. blocarea completelor de judecată „fond/cameră preliminară” pe rolul cărora sunt înregistrate dosare complexe, care presupun un timp îndelungat de studiere ori de desfășurare a ședinței de judecată;
5. verificarea periodică a situației dosarelor de mare corupție;
6. acordarea unor termene de judecată mai scurte și aplicarea cu fermitate a sancțiunilor judiciare care se impun;
7. realizarea procedurilor de citare a părților prin note telefonice cu apărătorii aleși;
8. organizarea ședințelor de învățământ profesional privitor la problemele de drept cu caracter de noutate sau care au determinat practică judiciară neunitară în materia infracțiunilor de corupție, ori de câte ori este nevoie;
9. sprijinirea grefierului de ședința de către un alt grefier în scopul îndeplinirii procedurilor sau redactării actelor procedurale în timp util, inclusiv pentru a ajuta judecătorul la redactarea în timp cât mai scurt la închirierilor, sentinței sau deciziei, după caz;
10. acordarea înlesnirilor necesare pentru fotocopierea actelor în scopul pregătirii apărătorilor într-un termen cât mai scurt;
11. asigurarea unei comunicări eficiente cu baroul de avocați în vederea asigurării serviciului de asistență juridică prin apărător din oficiu, dar și cu biroul experților judiciari în vederea întocmirii rapoartelor de expertiză în termenele stabilite de completul de judecată.

Din analiza datelor statistice relevate de monitorizarea dosarelor de mare corupție, a reieșit că soluționarea acestora se realizează într-un ritm care poate fi considerat adecvat. Cu toate acestea, s-a constatat că s-a înregistrat o creștere nesemnificativă din punctul de vedere al criteriului numeric, de la 535 de dosare în 2017 la 540 de dosare în 2018, însă s-a înregistrat o creștere semnificativă a numărului dosarelor din punctul de vedere al criteriului vechimii în cazul:

a). dosarelor mai vechi de 5 ani de la data înregistrării în sistem, de la 15 dosare în anul 2017 la 19 dosare în anul 2018;

b). dosarelor cu o vechime între 1 și 5 ani, de la 356 dosare în anul 2017 la 416 dosare în anul 2018.

La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, numărul total al dosarelor de mare corupție aflate pe rol sau în curs de redactare era, la sfârșitul lunii decembrie 2018, de 11 dosare la Secția penală și 10 dosare la Completele de 5 Judecători în materie penală.

Se constată la nivelul instanței supreme o reducere a numărului de dosare față de monitorizarea anterioară, când numărul total era de 20 de dosare, scăderea datorându-se, în principal, redactării hotărârilor judecătorești prin care au fost soluționate.

Se apreciază că situația rezultată din analiza datelor statistice impune o atenție sporită a managementului instanțelor, dar și a modului concret de gestionare a fiecărui dosar, întrucât se constată o creștere a numărului dosarelor mai vechi de 5 ani de la data înregistrării în sistem, respectiv o creștere a numărului dosarelor cu o vechime între 1 și 5 ani cu 60 de cauze față de anul anterior. Această situație atrage atenția asupra pericolului potențial de amânare în continuare a judecării într-un procent însemnat dintre acestea, cu consecința creșterii duratei de soluționare/prelungirii procedurilor judiciare și în final a creșterii numărului de dosare mai vechi de 5 ani.

În acest context, se impune acordarea unei atenții sporite modului de gestionare a acestei categorii de dosare atât de către judecători, cât și de către conducerile instanțelor judecătorești.

Din acest punct de vedere, față de analiza comunicărilor efectuate de instanțele judecătorești cu privire la măsurile dispuse și bunele practici identificate, inspectorii

judiciari au constatat la nivelul conducerilor instanțelor o implicare constantă în gestionarea dosarelor de mare corupție, precum și dispunerea măsurilor adecvate scopului propus, respectiv reducerea duratei de soluționare a acestei categorii de dosare.

La nivelul judecătorilor care au fost investiți cu soluționarea dosarelor s-au remarcat, pe de-o parte, determinarea și implicarea profesională în soluționarea cauzelor; dispunerea măsurilor adecvate pronunțării unor soluții legale și temeinice și, pe de altă parte, existența anumitor atitudini subiective, constând în lipsa de fermitate în dispunerea unor măsuri sau în temporizarea culpabilă a procedurilor.

Având în vedere că soluționarea propriu-zisă a cauzelor revine judecătorilor, reiese că aceștia trebuie să fie în măsură să facă față exigențelor pe care le presupun categoria dosarelor de mare corupție, deoarece dosarele din această categorie au în general un caracter complex, dat de volumul mare de lucrări și de cazuistică și implică factori interesați în temporizarea procedurilor într-o proporție mai mare decât în alte tipuri de cauze aflate pe rolul instanțelor.

De aceea, așa cum s-a arătat și cu ocazia verificărilor efectuate în anul anterior, controlul efectuat cu privire la procedurile judiciare reprezintă o problemă actuală a instanțelor judecătorești, care însă nu poate fi depășită decât prin acțiunile conjugate, atât ale conducerilor instanțelor judecătorești, cât și ale judecătorilor de caz în fiecare dosar în parte însă, în toate situațiile, prin raportare la hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii.

S-a mai reținut și că un rol eficient în reducerea duratei procedurilor îl au și măsurile dispuse de Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii care, prin Hotărârea nr. 651 din 19.06.2014, dar și ulterior, prin aprobarea rapoartelor de control cu acest obiect ale Inspecției Judiciare, a propus instanțelor activități concrete de management al cauzelor a căror judecată este temporizată.

În concluzie, în raport de situația de fapt care se desprinde din monitorizarea dosarelor de mare corupție, Secția pentru judecători apreciază că desfășurarea activității de monitorizare a acestei categorii de dosare se justifică a fi continuată și în anul 2019, în considerarea rolului preventiv al acestei activități.

Pentru motivul arătat, acest tip de control a fost inclus în cadrul domeniilor specifice de activitate cu privire la care se exercită controlul în anul 2019, astfel cum au fost aprobate prin Ordinul inspectorului-șef nr. 142 din 13.12.2018.

Față de cele expuse, în temeiul art. 75 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți;

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Aprobarea Raportului Inspecției Judiciare nr. 2319/IJ/1098/DIJ/2018 privind rezultatul activității de monitorizare a dosarelor de mare corupție, existente pe rolul curților de apel și instanțelor arondate, precum și al Înaltei Curți de Casație și Justiție în anul 2018.

Art.2 - Comunicarea către curțile de apel și instanțele arondate curților de apel, precum și către Înalta Curte de Casație și Justiție a Raportului Inspecției Judiciare nr. 2319/IJ/1098/DIJ/2018 privind rezultatul activității de monitorizare a dosarelor de mare corupție, existente pe rolul.

Art.3 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare.

Data în București, la data de 03 iunie 2019

Președinte,
Judecător **Lia SAVONEA**

